

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ YAYINLARINDAN NO: 4577
İKTİSAT FAKÜLTESİ ISSN 1304 – 0251 / N0: 584
MALİYE ARAŞTIRMA MERKEZİ YAYIN N0: 91

MALİYE
ARAŞTIRMA MERKEZİ
KONFERANSLARI

PROF. DR. TÜRKAN ÖNCEL'E
ARMAĞAN

Kırkyedinci Seri - Yıl 2005

İstanbul, 2005

Maliye Araştırma Merkezi Konferansları 47. Seri (Prof. Dr. Türkan ÖNCEL'e Armağan)
İstanbul: İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi, 2005.

DANIřMA KURULU

Prof. Dr. Turgay BERKSOY
Prof. Dr. Ümit şENESEN
Prof. Dr. Turan YAY
Prof. Dr. Bülent PAMUKÇU
Prof. Dr. İzzettin ÖNDER

Marmara Üniversitesi
İstanbul Teknik Üniversitesi
Yıldız Teknik Üniversitesi
Galatasaray Üniversitesi
İstanbul Üniversitesi

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Esfender KORKMAZ
Prof. Dr. S. Yenal ÖNCEL
Prof. Dr. Nihat FALAY
Prof. Dr. Tülay ARIN
Prof. Dr. řerafettin AKSOY

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi
İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi
İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi
İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi
İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi

MALİYE ARAşTIRMA MERKEZİ MÜDÜRÜ

VE YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Doç. Dr. S. Ateş OKTAR

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi

YAZIM KURALLARI

- Maliye Araştırma Merkezi Konferansları yılda dört defa yayımlanan hakemli bir dergidir. Gönderilen makaleler en az  hakeme gönderilerek değerlendirilmektedir.
- Bu dergide yayımlanan makalelerin bilim ve dil bakımından sorumluluğu yazarlarına aittir.
- Dergide yayımlanan makaleler kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

Maliye Araştırma Merkezi Konferansları'nın 47. Serisi olan Prof. Dr. Türkan ÖNCEL'e Armağan'da yer alan makaleler için hakemlik yardımında bulunan değerli ğretim üyelerine teşekkür ederiz.

Yayın Kurulu

ÖNSÖZ

Yarım yüzyıllık geçmişiyile, Türkiye'nin "maliye" adını taşıyan tek bilimsel ve akademik nitelikli dergisi olan *Maliye Araştırma Merkezi Konferansları* 2000 yılından bu yana bir hakemli dergi olarak yayımlanmaktadır. Derginin, *Maliye Enstitüsü Konferansları* adıyla yayın hayatına başladığı 1956 yılından bu güne kadar geçen 49 yıl içinde, kitap ve tercümelemler ile birlikte toplam olarak 91 yayın yapılmıştır. Ayrıca, yayın periyodu son bir yıldan beri üç aya indirilmiş ve yılda dört sayı yayımlanmaya başlanmıştır.

Maliye Araştırma Merkezi Konferansları dergisininin 47'ncisi olan ve hakem değerlendirme sürecinden geçmiş onaltı makalenin yer aldığı bu seri, Maliye Enstitüsü, Maliye ve Mali Kanunlar Kürsüsü ve Maliye Bölümü'nde uzun yıllar boyunca öğretim üyesi olarak görev yaptıktan sonra yaş haddi nedeniyle emekliye ayrılan değerli hocamız Prof. Dr. Türkân Öncel'e armağan olarak yayımlanmaktadır.

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Yönetim Kurulu Üyesi, Maliye Bölümü Başkanı ve Bütçe ve Mali Planlama Anabilim Dalı Başkanı olarak da görev yapmış bulunan Prof. Dr. Türkân Öncel, başta Maliye Politikası, Kamu İktisadi Teşebbüsleri, Parafiskal Yükümlülükler ve Hazine İşlemleri dersleri olmak üzere, maliyenin hemen her dalında çeşitli dersler vermiş, binlerce öğrenci yetiştirmiştir.

Prof. Dr. Türkân Öncel, mesleğine, meslekdaşlarına ve öğrencilerine duyduğu sevgi ve saygısı, sevecenliği, tükenmeyen pozitif enerjisi ve güler yüzü ile unutulmayacaklar arasındaki yerini çoktan almıştır. Bu armağan, Maliye Bölümü ve Maliye Araştırma Merkezi mensuplarının, kendisine olan şükran duygularının küçük bir ifadesidir. Sevgili hocamıza, emeklilik yaşamında sağlık ve mutluluklar diliyoruz.

Geçen sayılarda olduğu gibi, bu sayıda da zaman ayırarak hakemlik katkısında bulunan, üniversitemizin ve diğer üniversitelerin çok değerli öğretim üyelerine saygı ve şükranlarımı sunuyorum. Maliye Bölümü araştırma görevleri Önder Bingöl, Berna Uymaz ve Murat Şeker yayına hazırlık sürecinin her aşamasında görev yaptılar. Maliye Bölümü sekreteri Serap Kakşa her zaman olduğu gibi önemli yardımlarda bulundu. Hepsine ayrı ayrı teşekkür ederim.

Temmuz 2005

Doç. Dr. S. Ateş OKTAR

Maliye Araştırma

Merkezi Müdürü

SUNUŞ

İktisat Fakültesi'ne asistan olarak girdiğim 1969 yılından bugüne kadar bana hep dinamizm ve iyimserlik dalgalarını yansıtan meslektaşım Prof. Dr. Türkan Öncel için çıkarılan bu Armağan'a Sunuş yazısı yazarken yılların ne kadar çabuk geçtiğini bir kere daha hem zevkle hem de hüznüyle anladım. Bu yazı bir zevkin göstergesidir; çünkü binbir yorgun gün, telaş ve sevinçle geçen bunca yılın sonunda kalıcı güzellikler yaratılmış ve bugünlere sağlıklı gelinmiştir. Bu yazı bir hüznün göstergesidir; çünkü artık koridordaki topuk seslerinden O'nun geldiğini anladığımız, konuşması sırasında eliyle ve yüzüyle bir şeyleri vurgulayan tarzına alıştığımız, daha önceleri sıradan ve heyecansız Kamu İktisadi Teşebbüsleri derslerinin eleştirel ve yeni bir bakış açısıyla ele alınmasından yararlandığımız Türkan Öncel'i yine aramızda fakat daha uzun aralıklarla görmek durumunda kalınmıştır.

Sayın Türkan Öncel, Prof. Dr. Sevim Görgün Hocamızdan sonra Maliye Bölümümüzün ikinci kadın öğretim üyesi idi, doğaldır ki uzun yıllar sonra mevzuat gereği aramızdan ayrılmada da ikinci kadın öğretim üyesidir.

Aynı sınıfları, odaları, koridorları, Fakülteyi uzun yıllar paylaştığımız Sayın Öncel şimdi Lisansüstü derslerinde engin birikimini Bölümümüze sunmaya devam ettiği için kendisine teşekkür etmeyi bir zevk ve borç biliriz. Kendisini üniversitedeki görevine adanmış bu bilim kadınına bu açıdan yeni yaşamında da sağlık ve başarılar dileriz.

Bizim de Türkan Öncel'e adadığımız bu Armağan'ın içerdiği çalışmalarını sunan tüm akademisyenlere, hakemlik görevini yapan meslektaşlarıma ve yayınlanmasına yönelik ön hazırlıkları gerçekleştiren Bölümümüz öğretim elemanlarına ve bölüm sekreteryasına ayrıca teşekkür eder, ünlü Latin düşünürü ve hatibi Çiçero'nun Türkan Hocamız için uygun bulduğum bir cümlesini aktarmak isterim:

“Tabiat bize kısa bir ömür vermiştir; ama iyi sürdürülmüş bir ömrün anısı sonsuzdur.”

Prof. Dr. Nihat FALAY

Maliye Bölüm Başkanı

20.06.2005

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **Prof. Dr. S. Yenal ÖNCEL** – Kurumlar Vergisinde Değişim ve Uluslararası Vergi Rekabeti 1-20
- **Prof. Dr. Hülya KIRMANOĞLU** – Amartya Sen’in Özgürlük ve Kalkınma Üzerine Düşüncelerine Bir Bakış 21-30
- **Prof. Dr. G.Günlük ŞENESEN, Özgün AKDURAN** – Özelleştirmeye Toplumsal Cinsiyet Farkındalığı ile Bakmak: Kadın Tütün İşçileri 31-44
- **Doç. Dr. Gülden ÜLGEN** – 500 Büyük Firma İçinde Yabancı Sermaye Kaynaklı Firmaların 2003 Performansı..... 45-55
- **Yrd. Doç. Dr. Binhan Elif YILMAZ** – Kamu Borç Yönetiminde Piyasa Yapıcılığı Sistemi 57-85
- **Yrd. Doç. Dr. Süleyman ULUTÜRK, Araş.Gör. Devrim ERSEZER**– Gelir, Gelir Dağılımı Yaklaşımları ve Devletin Rolü 87-105
- **Yrd. Doç. Dr. Nilgün Çil YAVUZ** – Feldstein-Horioka Yaklaşımına Göre Türkiye’de Tasarruf Yatırım İlişkisi ve Hata Düzeltme Analizi (1962-2003) 107-123
- **Yrd. Doç. Dr. Mustafa TEKİN, Murat ÇİFTÇİ** – OECD Deneyimlerinden Hareketle İktisadi Kalkınmada Eğitimli İş Gücünün Önemi ve Türkiye İçin Çıkartılacak Dersler 125-140
- **Yrd. Doç. Dr. Mürüvvet PAMUK** – Türkiye’de İllerin GSYİH’nin Sektör Paylarına Göre Gruplandırılmasına İstatistiksel Bir Yaklaşım 141-156
- **Öğr. Gr. Dr. Birsen NACAR** – Yerel Vergi Düzeni: Kuramsal Temelleri ve Türkiye Uygulaması Üzerine Bir Değerlendirme 157-178
- **Araş. Gör. Dr. Handan YOLSAL** – Hisse Senetlerinin Beklenen Getiri ve Risklerinin Tahmininde Alternatif Modeller 179-199

- **Araş. Gör. Dr. Erřan SEVER** – Geliřmekte Olan Ülkelerde Ekonomik Krizler ve Döviz Kuru Rejimi Seçimi Üzerine Bir İnceleme ... 201-222
- **Araş. Gör. Murat ŞEKER** – İstikrar Politikası Aracı Olarak Bütçe Uygulamaları 223-251
- **Araş. Gör. Kemal CEBECİ** – Devletin Fiyat İstikrarı Amacına Yönelik Bir Politika Olarak Enflasyon Hedeflemesi Yaklaşımı 253-272
- **Dr. Erkan UYSAL, Bülent ÖZÜTÜRK** – Türk Menkul Kıymet Yatırım Fonu Sektöründe Yoğunlaşma 273-285
- **Dr. Hasan BAŐ** – Kamu Yönetimi Değişim Sürecinde Yerel Yönetimlerde Sayıřtay Denetimi 287-303